

Vaste Commissie voor Taaltoezicht
Warandeborg 4 – 1000 BRUSSEL

Brussel, 24 september 2019

Uw brief van:
Uw kenmerk:
Ons kenmerk: 51.232/III/PN

Betreft: klacht met betrekking tot de volgorde van de talen op de nieuwe verlichte bewegwijzering in het station Brussel-Zuid

Mevrouw de Gedelegeerde bestuurder,

In zitting van 20 september 2019 onderzocht de Vaste Commissie voor Taaltoezicht (VCT), in verenigde afdelingen, een klacht ingediend omwille van het feit dat steeds het Frans als eerste taal wordt gebruikt op de nieuwe verlichte bewegwijzering in het station Brussel-Zuid. Volgens de klager wordt hierdoor bij de bezoekers van het station de indruk gewekt dat het Frans voorrang heeft op het Nederlands terwijl in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad beide talen per definitie op voet van gelijkheid staan.

In antwoord op onze vraag naar uw standpunt ten aanzien van deze klacht deed u, bij brief van 13 augustus 2019, het volgende mee:

“(…) In de eerste plaats maakt NMBS zoveel mogelijk gebruik van pictogrammen, die duidelijk in het oog springen en bovendien taalneutraal zijn. Immers de signalen dient steeds begrijpbaar te zijn voor iedereen, ook voor mensen die Frans of Nederlands niet machtig zijn, of die om andere redenen problemen hebben met de geschreven taal.

Waar talen nodig zijn, proberen wij geen voorrang te suggereren: dit kan door bij voorbeeld twee mededelingen naast elkaar te plaatsen; voor de reiziger wordt de voorrang dan bepaald door de richting vanwaar hij komt.

Daar waar het mogelijk is om de mededelingen naast elkaar te plaatsen, past NMBS reeds gedurende een paar decennia de volgende voorrangregeling toe voor wat betreft de drie hoofdstations te Brussel:

- voorrang aan het Nederlands te Brussel-Noord;
- voorrang aan het Frans te Brussel-Zuid;
- wisselende voorrang aan het Nederlands of aan het Frans te Brussel-Centraal.

Wij blijven dan ook van oordeel dat deze werkwijze, net zoals in de voorbije decennia, respecteert dat in het gebied Brussel-Hoofdstad de beide talen op voet van gelijkheid staan(…)”

*
* *

Artikel 36, § 1, van de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven, stelt dat de autonome openbare bedrijven alsmede hun dochterondernemingen die zij betrekken bij de uitvoering van hun taken van openbare dienst en waarin het belang van de overheid in het kapitaal meer dan 50% bedraagt, onderworpen zijn aan de bepalingen van de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken, gecoördineerd op 18 juli 1966 (SWT). Dit heeft tot gevolg dat de NMBS bij zijn activiteiten moet handelen in overeenstemming met de SWT.

De treinstations van de NMBS zijn plaatselijke diensten in de zin van de SWT. De bewegwijzering in de stations zijn berichten en mededelingen aan het publiek.

In navolging van artikel 18 SWT stellen de plaatselijke diensten die in Brussel-Hoofdstad gevestigd zijn, de berichten en mededelingen die voor het publiek bestemd zijn in het Nederlands en in het Frans.

De bewegwijzering in de stations van Brussel-Hoofdstad dient bijgevolg in het Nederlands en in het Frans te zijn gesteld.

Wat de volgorde van de talen betreft, heeft de VCT steeds geoordeeld dat in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad beide talen per definitie op voet van gelijkheid staan maar, om te vermijden dat de indruk wordt gewekt dat één taal voorrang krijgt, moet er rekening worden gehouden met de volgorde van de talen in het bericht zodat niet altijd dezelfde taal als eerste wordt geplaatst (zie o.a. VCT-advies nr. 50.234 van 5 oktober 2018).

De VCT oordeelt dan ook dat de bewegwijzering in alle Brusselse stations, net zoals dat geschiedt in Brussel-Centraal, afwisselend met voorrang aan het Nederlands of aan het Frans dient te zijn gesteld.

De VCT acht de klacht ontvankelijk en gegrond.

Een afschrift van dit advies wordt aan de klager gestuurd.

Hoogachtend,

De Voorzitter,